

Čiška l. 1928
Ljubljana

GLASBENA MATICA

V
LJUBLJANI

Glasbena Matica v Ljubljani je bila ustanovljena l. 1872., potem, ko so bili Slovenci popolnoma iztisnjeni iz Filharmenične družbe, ki je bila do takrat po svojem ustroju in delu namenjena slovenskemu in nemškemu prebivalstvu Ljubljane.

Prvotni namen Glasbene Matice je bil izdajanje slovenskih posvetnih in cerkvenih skladb ter zbiranje narodnega blaga. Leta 1882. je otvorila svojo glasbeno šolo. Jeseni 1891. pa je bil ustanovljen pevski zbor Glasbene Matice, ki ga je prevzel 1. decembra 1891. ter ga vodil le s presledkom par let ves čas njegov današnji pevovodja ravnatelj konservatorija g. Matej Hubad. Po prevratu je razširila Glasbena Matica svojo šolo v konservatorij, ki je prišel dne 1. aprila 1926. v državno upravo. Leta 1919. se je ustanovil v njenem področju tudi lastni orkester.

Pevski zbor Glasbene Matice je izvedel tekom svojega 36letnega delovanja nad 200 velikih koncertov, na katerih je izvajal poleg del domače literature tudi veliko največjih in najpomembnejših del svetovne literature.

V vsej tej dobi je gojila Glasbena Matica najtesnejše zveze z glasbenimi krogi bratskega češko-slovaškega naroda. Na šoli so delovali glasbeni učitelji Čehi: Vedral, Hoffmeister, Prochaska, Talich, Junek, Šlais. Slavni František Ondříček in dr. Antonín Dvořák sta bila njena častna člana. Glasbena Matica je v tej dobi izvedla na svojih koncertih velik del češke glasbene literature, pred vsem simfonične skladbe in zborovska dela z orkestrom. Dvořák sam je dirigiral dne 25. marca 1896. na Dunaju svojega «Mrtvaškega ženina» in zborovski part je izvajal pevski zbor Glasbene Matice, naštudiran po Mateju Hubadu. Glasbena Matica je aranžirala in vodila ljubljanske koncerte čeških nastopajočih umetnikov in vseh odličnih pevskih zborov, ki so tekom zadnjih trideset let obiskovali s svojimi koncerti Ljubljano.

Danes v desetem letu slovenskega in češkega nacionalnega osvobojenja stopajo slovenski pevci, člani Glasbene Matice, prvič na sveta tla češkoslovaške zemlje s pozdravom, skromnim, a toplo občutenim: s slovensko in jugoslovensko pesmijo. Ako ogreje češka srca, bo še bolj zblížala brate z brati.

Hudební Matice v Lublani byla ustanovena r. 1872, když totiž byli Slovinci úplně vytačeni z Filharmonického družstva, které do té doby svým složením a činností mělo vyhovovati jak slovinskému tak německému obyvatelstvu Lublaně.

Prvotním plánem Hudební Matice bylo vydávání slovinských světských i církevních skladeb a sbírání národních písní. R. 1882 otevřela svou hudební školu. Na podzim r. 1891 byl pak ustanoven pěvecký sbor Hudební Matice, který od 1. prosince 1891 řídil s přerušením několika let dnešní jeho dirigent a ředitel konservatoře p. Matej Hubad. Po převratě rozšířila Hudební Matice svou školu v konservatoři, která přešla dne 1. dubna r. 1926 do státní správy. R. 1919 se ustanovil v jejím okruhu též vlastní orchestr.

Pěvecký sbor Hudební Matice uspořádal průběhem svého 36letého trvání nad 200 velikých koncertů, na nichž provedl vedle děl domácí literatury též značný počet největších a nejvýznačnějších děl světové literatury.

Po všechnu tu dobu pěstovala Hudební Matice co nejjintimnější styky s hudebními kruhy bratrského československého národa. Na škole působili též četní učitelé-hudebníci Češi: Vedral, Hoffmeister, Procházka, Talich, Junek, Šlais. Slavný František Ondříček a dr. Antonín Dvořák byli její čestní členové. Hudební Matice v té době absolvovala na svých koncertech značný díl české hudební literatury, především symfonické skladby a sborové skladby s orchestrem. Sám Dvořák dirigoval dne 25. března r. 1896 ve Vídni své Svatební košile, při čemž zpíval sbor Hudební Matice lublaňské patriční sborový part nastudovaný M. Hubadem. Hudební Matice zaranžovala a uspořádala lublaňské koncerty českých umělců a všech významných pěveckých sborů, kteří v posledních 30 letech navštívili Lublaň.

Dnes v desátém roce slovinskeho i českého národního osvobození vstupují slovinští pěvci, členové Hudební Matice v Lublani, po prvé na svatou půdu československé země se skromným, leč vřele cítěným pozdravem: se slovinskou a jihoslovenskou písní! Rozehřeje-li české srdce, tím více sblíží bratry s bratry.

SPORED KONCERTA

PEVSKEGA ZBORA

«GLASBENE MATICE» LJUBLJANSKE

ZBOROVODJA:

RAVNATELJ MATEJ HUBAD

I.

Jacobus Gallus Carniolus, 1550—1591:

1. *Musica, noster amor.* 6glasni madrigal.
2. *Ave Maria.* 8glasno v dveh zborih.
3. *Laus et perennis gloria.* 8 glasno v dveh zborih.

Anton Lajovic, * 1878:

4. *Lan.* 4glasno.
5. *Bolest kovač.* 5glasno.
6. *Pomladni spev.* 5 glasno.
7. *Napitnica.* 5glasno.

II.

Lucijan Marija Škerjanc, * 1900:

8. Iz cikla «Kmetiške pesmi». 4glasno.

Jakov Gotovac, * 1895:

9. *Jadovanka za teletom.* 8glasno.

Josip Slavenski, * 1896:

10. *Molitva dobrim očima.* 4—8glasno.

Anton Lajovic, * 1878:

11. *Zeleni Jurij.* 4—6glasno.

Emil Adamič, * 1877:

12. *Vijola.* 4—7glasno.

Emil Adamič, * 1877:

13. *Mlad junak.* 4glasno.

III.

Stjevan St. Mokranjac, 1855—1914:

14. II. rukovet srpskih narodnih pesama.
- Osuse nebo zvezdama.
 - Smiljana.
 - Divna Jelo.
 - Mara resavkinja.
 - U Budimu gradu čudno čudo kažu.

Stjevan St. Mokranjac, 1855—1914:

15. VIII. rukovet srpskih narodnih pesama.
- Narodne pesme sa Kosova:
- Džanum, na sred selo.
 - Što Morava mutno teče.
 - Razgrana se grana jorgovana.
 - Skoč kolo.

Narodne:

- Meglica. (Bled. — Oskar Dev.)
- Igra kolo. (Hrvatska. — Anton Anděl.)
- Gor čez jezero. (Koroška. — Matej Hubad.)
- Miška. (Slovenska. — Matej Hubad.)
- Škrjanček. (Gorenjska. — Matej Hubad.)

PROGRAM KONCERTU PĚVECKÉHO SBORU «HUDEBNÍ MATICE LUBLAŇSKÉ»

DIRIGENT:

REDITEL MATEJ HUBAD

I.

Jacobus Gallus Carniolus, 1550—1591:

1. Musica, noster amor. Šestihlasý madrigál.
2. Ave Maria. Osmihlasně ve 2 sborech.
3. Laus et perennis gloria. Osmihlasně ve 2 sborech.

Anton Lajovic, * 1878:

4. Len. Čtyřhlasně.
5. Bolest kovář. Pětihlasně.
6. Jarní zpěv. Pětihlasně.
7. Přípitek. Pětihlasně.

II.

Lucijan Marija Škerjanc, * 1900:

8. Z cyklu «Selské písně». Čtyřhlasně.

Jakov Gotovac, * 1895:

9. Naříkání nad teletom. Osmihlasně.

Josip Slavenski, * 1896:

10. Modlitba k dobrým očím. Čtyř—osmihlasně.

Anton Lajovic, * 1878:

11. Zelený Jiří. Čtyř—šestihlasně.

Emil Adamič, * 1877:

12. Prosba k Panně Marii. Čtyř—sedmihlasně.

Emil Adamič, * 1877:

13. Mladý junák. Čtyřhlasně.

III.

Stjevan St. Mokranjac, 1855—1914:

14. II. svazek srbských národních písní.
a) Pokrylo se nebe hvězdami.
b) Smiljana.
c) Krásná Jelo!
č) Mara Resavkinja.
d) V městě Budině divný div vypráví.

Stjevan St. Mokranjac, 1855—1914:

15. VIII. svazek srbských národních písní.
Národní písně s Kosova:
a) Duše, prostřed ve vsi.
b) Proč Morava kalně teče.
c) Vypučela větev šeríková.
č) Hraj kolo!

Národní:

16. *Mlha*. (Bledská. — Oskar Dev.)
17. *Kolo*. (Charvatská. — Anton Anděl.)
18. *Tam nad jezerem*. (Korutanská. — Matej Hubad.)
19. *Myška*. (Slovinská. — Matej Hubad.)
20. *Skřivánek*. (Goreňská. — Matej Hubad.)

I.

Jacobus Gallus:

1. MUSICA, NOSTER AMOR

(Madrigal, izdan leta 1596.)

Musica, noster amor,	Et Aonidum castra
sit fida pedisequa vatam,	Poesis amet.
Molliter ad cunas	Et lacrimas vatam
fingere nata melos.	colit et suspiria
Exulet hostiles acuens	Caesar.
taratantara motus.	Vivat, io magnis
Vivat!	turba sacrata diis.

Jacobus Gallus:

2. AVE MARIA

Ave Maria,	in mulieribus,
gratia plena,	et benedictus fructus
Dominus tecum,	ventris tui
benedicta tu	Jesus Christus!

Jacobus Gallus:

3. LAUS ET PERENNIS GLORIA

Laus et perennis gloria
 Deo patri
 et filio
 sancto simul paraclito
 in seculorum secula.
 Amen.

Anton Lajovic:

Dragutin M. Domjanić.

4. LAN

LEN

Dalko polje, beli dan,
 v polju se zaplaval lan,
 rosa drobna se sveti,
 duša draga, gde si ti?

Širé pole, bílý den,
 na poli se modrá len,
 v něm se rosa zasvíti,
 duše drahá, kde jsi ty?

Rosu bude sunce vzelo,
bu li moje suze štelo?
Rekel si: «Kad cvel bu lan,
buš vre moja v onaj dan?»

Vidiš, sad se vse plavi,
zakaj jošče kesniš ti?
Z žalosti bleđi mi lice,
naj pozabit naj bogice!

Kaj po boju gde ležiš,
za navek pod poljem spiš?
Poveč mi: «Kad lan bu cvel,
buš od mene senjat štel?»

Tak ja dragam cvetje lana,
tak boli me v srcu rana!

Anton Lajovic:

5. BOLEST KOVAČ

Bolest je kovač
za moje srce.
Na njenem ognjišču
mi strast gori.
Vedno strašni vihar
v žerjavico srca
divje sopiha
in grozne plamene
pali mi besno.
Bolest pa neusmiljeno
kuje srce,
dokler trdo ni
kakor jeklo kaljeno.
Dobro kuje bolest!
Ne stare vihar
in mraz ne požge
in rja ne sne,
kar bolest je skovala.

Rosu slunce vsaje brzy,
posuší-li též mé slzy?
Říkal's mi: až zkvete len,
budeš moje v onen den?

Viz, ted' len se modrá již,
proč pak ještě otálíš?
Od žalu bledne moje líc,
oh! zapomenout nelze víc.

Kde po boji, kde ležiš,
navěky pod zemí spiš?
Pověz mi: až zkvete len,
přiđeš ke mně snítí sem?

Tak já pěstuji lnu kvítí,
tak se v srdci rána nítí.

BOLEST KOVAŘ

Bolest je kovář
mého srdce: na jejím ohništi
mi vášeň hoří
a požáry zažehá.
Bolest bez slitování
kuje srdce,
až se stane tvrdo
jako z oceli.
Dobře kuje bolest!
Nestřese víchr
ani mraz nespálí
ani rez nestráví,
co bolest ukula.

Jakub Gallus-Carniolus ((Jakob Petelin), současník proslulého Palestriny a jiných tehdejších kompozitů, složil 517 skladeb většího obsahu. Skládal mše, motetta, madrigály atd. od 4 do 20 hlasů v polyfonním slohu. Tiskem vyšla jeho díla v l. 1580—1596 v Praze. Gallus se narodil 1550 v Ribnici v Krajině. Vzdělával se v Zatičíně, Zwettlu a Melku a byl od r. 1570 do 1574 členem vídeňského dvorního zpěváckého sboru. Nato pak procestoval v r. 1575—1579 Čechy, Moravu a Slezsko; r. 1579 vstoupil do služeb olomouckého biskupa Stanislava Pavlovského jako kapelník a zůstal v Olomouci do r. 1585. Nato přesídlil do Prahy a byl kantorem kostela sv. Jana na Břehu (nyní Annenská ulice 210). Tu je také pohřben.

Antonín Lajovic je znamenitý representant současné slovinské moderní hudby. Bere se sice střední moderní cestou, ale jeho skladby: sola, sbory a symfonie vyznačují se hloubkou hudebních myšlenek, jsou pečlivě vypracovány a provedeny a jsou výrazného národního charakteru. Lajovic je také znamenitý hudební essayista. Narodil se roku 1878. Po škole Hudební Matice absolvoval ve Vídni kompoziční oddělení konservatoře a právnická studia na universitě. Nyní je soudní rada v Lublani.

Lucijan Maria Škerjanc je velice nadaný komponista moderního hudebního směru, harmonicky smělý, svobodné musikální formy. Studoval ve Vídni, Praze a Paříži. Působí v Lublani jako profesor hudby, jako dirigent Orchestrálního družstva Hudební Matice a jako hudební kritik. Jeho skladby vyšly nákladem Hudební Matice a v zahraničních nakladatelstvích.

Emil Adamič je nejpłodnější a nejoblíbenější slovinský skladatel. Svědčí o tom koncertní programy našich zpěvákých sborů. Z jeho skladeb vane duch rodné země. Napsal díla skoro všech hudebních odvětví, přece však je nejpłodárnější jako skladatel mužských a smíšených sborů. Adamič je také koncertní a divadelní kritik největšího slovinského deníku a redaktor hudební revue Nova Muzika (nákladem Hudební Matice v Lublani). Působí v Lublani jako profesor hudby na státním učitelském ústavě a jako dirigent Orchestrálního družstva Hudební Matice.

Anton Lajovic:

6. POMLADNI SPEV

Ko vijolice spet zacvetu,
k cvetju tožno zaželi srce.
Moji duši je tako sladko,
kot rodilo bi se v njej nebo,
ker stezice moje rožice krase.

Blažen hodim mirno sred livad.
Moje duše sanje so z menoj.
V meni spev se dviga lepih nad,
moje srce pije kelih zlat,
ki iz cvetnih čaš ima sladak napoj.

Anton Lajovic:

7. NAPITNICA

Moj dom je
v trsu kočica,
a ljubica
majolčica.
Nad trsom
mlada tička dva
se ljubita.

Čink, čink,
prepevata
in s kljunčki
se poljubljata!
Ah, ta ljubav!...
A moja ljubica je le
majolčica!

JARNÍ ZPEV

Když fialky opět rozkvetou,
mé duši je blaze,
jakoby se v ní zrodilo nebe.

Blažen chodim palouky
a moje sny se mnou;
duše se rozjásá
písni krásných nadějí
a srdce se napájí
ze zlatého kalichu čisté radosti.

PŘÍPITEK

Můj dům je
v loubi chaloupka,
leč milenka —
má je sklenka.
Nad loubím
mladí ptáčci dva
se milují.

Cvrk, cvrk!
prozpěvují,
zobáčky
se objímají.
Ach, ta láska!...
Leč moje milenka je přec
jenom sklenka!

II.

L. M. Škerjanc:

8. KMETIŠKA

III. (V.)

Smrt najlepša v žitnem polju,
sredi ajde in pšenice,
pri metuljčkih in škrjančkih:
v žitnem polju umrl bi jaz!...

Beli dan bi svečo držal:
samo zlato svetlo solnce;
veter bi mi križ naredil,
križ na čelo, usta, prsi,
sveti križ za pot v raj;

in čebele preko ajde
bi molitev šepetale
za ubogo dušo mojo,
a škrjančki jo spremili
s pesmijo bi v sveti raj...

Smrt najlepša v žitnem polju,
sredi ajde in pšenice,
pri metuljčkih in škrjančkih:
v žitnem polju umrl bi jaz!...

Jakov Gotovac:

9. JADOVANKA ZA TELETOM

(Satira.)

Joj, a-oj,
u Mostaru tele poginulo,
vas se Mostar za njim ojadio.
Da je za čim ne bi ni žalio,
no za tele, žalosna mu majka.
Sve se babe u crno zavile
a djevojke djerdjefe bacile,

Francè Zbašnik.

Z CYKLU „SELSKÉ PÍSNE“

Nejlepší smrt prostřed pole,
střed pohanky a pšenice,
u motýlků a skřivánek:
střed pole bych umřel rád!...

Bílý den by svíci držel:
samo zlato světlé slunce;
vítr by mi zhotovil kříž,
kříž na čelo, ústa, prsa,
svatý kříž na cestu v ráj;

a včeličky nad pohankou
modlitbu by šepotaly
za ubohou duši moji,
skřivánci by provázeli
s písničkou ji v svatý ráj...

Nejlepší smrt prostřed pole,
střed pohanky a pšenice,
u motýlků a skřivánek:
střed pole bych umřel rád!

NAŘÍKÁNÍ NAD TELETOM

Joj, a-joj,
v Mostaru ach! tele za své vzalo,
všecek Mostar nad ním zanařikal,
nad jiným by ani nežaloval,
ale telete mu bylo líto.
Všechny baby v smutek zavily se,
také dívky práci odhodily,

a težaci ralo i motiku,
dučandžije dućan zatvoriše,
domaćice u crn lonac vare,
popadije crnu kafu piju.
Joj, a-oj,
u Mostaru tele poginulo.
Joj, a-oj.

Josip Slavenski:

10. MOLITVA DOBRIM OČIMA

Ja još ljubim oči,
dobre oči odane:
Kao baršun meke,
što se miluju,
ko molitve lepe,
što se smiluju,
kad susretnu šutnju,
koja pati.

Moj je život
raspućan i raskidan,
nemam vjere,
da ga sastavljam.

Oči, dobre oči
gde god bile
vama se molim:

Uzмите me sva
povedite u ludost,
u svet sna!
Oči!
Oči, dobre oči,
dobre oči.

a sedláci motyku i rádlu,
kramári krám ihned opustili,
hospodyně v černém hrnci vaří,
popské ženy černou kávu pijí.
Joj, a-joj
v Mostaru ach! tele za své vzalo.
Joj, a-joj.

Zvonko Milković.

MODLITBA K DOBRYM OČÍM

Mám rád ještě oči,
dobré oči oddané:
jako samet měkké,
jak modlitby krásné —

Život můj jest
pln puklin a pln zmatku,
nemám víry,
bych jej obnovil. —

Oči, dobré oči,
kde jste koli,
k vám se modlím:

Uchopte mě již,
odved'te mě s sebou
ve snů říš!
Oči! —
Oči, dobré oči,
dobré oči!

11. ZELENI JURIJ

Jurij Zeleni
 se z mavrico paše,
 srečno, veselo
 selo bo naše:
 že za vodo
 čez travnike jaše.
 Z glavo namigne,
 trava se vzdigne,
 obraz okrene,
 veje odene,
 z okom obrne,
 cvetje se strne.
 Jurij Zeleni,
 ne hodi drugam,
 vinca in pesmi
 poln je naš hram,
 drago bo tebi,
 milo bo nam.

Dobri ljudje vi,
 jasno vam lice!
 Rad bi popeval
 z vami zdravice,
 ali gole so
 Slovenske gorice.
 Jasno vam lice,
 misel najbolja!
 Z vami ostati
 bilo bi me volja,
 a na Koroškem
 še pusta so polja.
 Pusta so polja,
 slana in mraz,
 treba hiteti,
 kliče me čas,
 ali ob leti
 spet bom pri vas.

Konja vsodbode,
 v daljo izginja,
 cvetje, zelenje
 za njim se razgrinja,
 da nas Zelenega Jurija
 spominja.

ZELENY JIŘI

Jiří Zelený se opásá duhou, už za vodou přes trávníky jede a za ním vše se zelená a rozkvétá. Zelený Jiří, zůstaň u nás, vína a písni je tu s dostatek, blaze ti bude a milo nám!

Dobří vy lidé, jasné bud' vám lice; rád bych s vámi zpíval, leč v Korutanech jsou ještě pustá pole, na nich jíní a mráz, spěchatí je tam třeba, dokud je čas.

Pobídne koně, v dálavě zmizí; za ním se rozprostírá zeleň a kvítí, by nám připomínaly vzpomínku na zeleného Jiří.

Jakov Gotovac je skladatel mladší chorvatské generace, který se snažil vytvořit jiho-slovanský hudební styl z prvků národní hudby a jiho-slovanské psychy. Proto cítí a čerpá z chorvatské národní písně, ale je v celku i v detailu výrazně moderní. Jeho díla provívá výrazný rytmus, živý temperament, plný zdravého národního humoru a zvláštní barevnost zejména v orchestrálních skladbách. Narodil se r. 1895 v Splitu, studoval v Záhřebu a ve Vídni a je kapelníkem nyní v záhřebské operě.

Josip Stolcer-Slavenski. Narodil se 1896. Je to bezesporu jeden z největších jiho-slovanských talentů. Od roku 1913 studoval hudbu v Budapešti a svá studia dokončil u Vítězslava Nováka v Praze. Jeden rok pobyl také v Paříži. Jako skladatel je neobyčejně činný a plodný. Také on čerpá především z chorvatské národní duše, kromě toho pak i ze starobylých slovinských nápěvů. Každému svému dílu však dá samostatný svůj charakterický ráz a sugestivní výraz. Od něho (je profesorem na Muzičké škole v Bělehradě) se vskutku mnoho očekává.

Stevan Mokranjac je klasik jihoslovanské, především srbské hudby. Největší jeho zásluhou jest, že seznámil široký zahraniční svět se srbskou národní písní, a to v tak dokonalé a umělecky tak vyspělé formě, že se jí nemůže pochlubiti hudební literatura žádného, třeba největšího národa. Jeho rukověti národních písní z celé srbské země jsou nejvýznačnějšími představiteli národní kultury, nejlepším zrcadlem poetické duše srbského národa. Narodil se r. 1885 ve vsi Mokranjac, zemřel pak roku 1914 v Skoplju. Jeho pozemské ostatky byly přeneseny do Bělehradu r. 1923.

Matej Hubad, ředitel státní konservatoře a školy Hudební Matice v Lublani a dirigent Pěveckého sboru Hudební Matice v Lublani, věnoval většinu svého činnorodého života vývoji sborové hudby slovinské. Se svým sborem nejprve absolvoval všechna významnější díla domácí literatury, seznámil pak nás také s velikými díly cizích literatur. Hubadovou a Pěveckého sboru Hudební Matice zásluhou jest, že Lublaň slyšela tolik největších děl světové literatury. Jako dirigent jest odborník velikého pěveckého vkusu a uměleckého citění, jako interpret pak beze sporu jeden z nejvýznačnějších. Výbor jeho programů je velmi štátný, neboť vždy při něm se řídí uměleckými zřetely a ohledem na posluchače. Slovinskou národní píseň on první uvedl do koncertní dvorany. Narodil se r. 1866 na Skaručni u Lublaně.

Emil Adamič:

12. VIJOLA

Vijola, modra in rumena,
Marija, z rožami češčena!

Vsa v glorijoli solne stoji,
bleščijo milost ji oči!

V naročju njenem božji sin
igra se z žarom dragotin.

Iz demantnih je solz nakit
okoli vrata mu ovit,

in jabolko je iz zlata,
ki v desni roki ga ima.

Stopinja plaho zadrhti,
zablodijo kalne oči.

In večna luč in tih somrak,
k Mariji plava klic grenak:

«Kraljica, Jezus mali ti,
kdo v prsih ogenj pogasi

spomina, greha temnih dni,
obupa, ki srce mori?

Le v črni grob se mi mudi,
kraljica, Jezus mali ti!»

In božji Sin se nasmehlja
in zlato jabolko ji dá

s prestola svoje milosti,
ki v prahu k njemu hrepeni.

Vijola, modra in rumena,
Marija, z rožami češčena!

Cvetko Golar.

PROSBA K PANNE MARIJ

Kytice modrá i ruměná,
Maria — růžemi bud' pozdravena!

V glorioli slunci všecka stojí,
milostí září jí oči.

V náručí jejím boží syn
hraje si s leskem pokladů.

Z dĕmantných slzí ozdoba
má kolem krku ovitů

a jablko ze zlata
třímá v pravici.

Klekátko plaše zachví se,
kalné oči zdvihnou se.

A věčné světlo a tichý soumrak,
k Marii se nese hořký vzlyk:

«Královno, Ježíšku ty malý,
kdo v prsou oheň uhasí

vzpomínky, hříchů temných dní,
zoufání, jež srce svírá?

Jen černý hrob už zbývá mi,
Královno, Ježíšku ty malý!»

A boží Syn se usměje
a zlaté jablko podá

s trůnu své milosti tomu,
jenž k němu v prahu volá.

Kytice modrá i ruměná,
Maria — růžemi bud' pozdravena!

Emil Adamič:

Cvetko Golar.

13. MLAD JUNAK

Mlad junak po vasi jezdi
in klobuk po strani nosi,
za klobukom tri peresa:

Prvo: Solnce žarko zlato,
drugo: jasna mesečina,
tretje: rosa čista, hladna.

Solnce zlato za sirote,
mesečina za popotne,
in za njive hladna rosa.

Njive pa so za pšenico,
a pšenica za kolače,
a kolači za devojke,
a devojke za junake.

MLADÝ JUNÁK

Mladý junák po vsi jezdí
klobouk pěkně na stranu má,
za kloboukom trojí peří:

První — slunce žhavě zlaté,
druhé — jasná měsíční noc,
třetí — rosa čistá, chladná.

Slunce zlato pro sirotky,
měsíční noc pro poutníky,
pro nivy pak chladná rosá.

Nivy pak jsou pro pšenici,
pšenice pak na koláče,
a koláče pro děvčata,
a děvčata pro junáky.

III.

Stjevan St. Mokranjac:

14. II. RUKOVET SRPSKIH NARODNIH PESAMA

Srpské národní písně.

Osu se nebo zvezdama,
Zvezdane dane,
moj mio brale,
i ravno polje ovcama.
Zvezdama nema danice,
Zvezdane dane,
moj mio brale,
ovcama nema čobana.

Svíí se nebe hvězdami,
můj milý bratře,
a rovné pole ovcemi.
Atd.

Smilj smiljana
pokraj vode
smilje brala!

Smilj Smiljana
blíže vody
kvítí sbírala.

Je sam li ti, jelane,
govorio, divna Jelo,
da ne rasteš, jelane,
pokraj drumu, divna Jelo,
gde prolaze, jelane,
četovodje, divna Jelo,
i provode, jelane,
svoje čete, divna Jelo!

Já jsem-li ti,
krásná Jelo,
nepovídal,
bys nerostla
blíže cesty, krásná Jelo,
kudy chodí
vůdci čet, krásná Jelo,
a vodí s sebou
svoje čety, krásná Jelo!

Maro resavkinjo!
Je sil' vidla, Maro,
resavske junake?

Máro Resavská!
Zdali jsi kdy viděla, Máro,
resavské junáky?

U Budimu gradu
čudno čudo kažu:
Hm, jel istina?
čudno čudo kažu.

Ve městě Budíně
divný div vypráví:
hm, je-li pravda?
divný div vypráví.

Miš poseja proju
po ježevu polju.
Hm, jel istina?
po ježevu polju.

Narasla je proja
mišu do kolena.
Hm, jel istina?
mišu do kolena.

Mišu do kolena,
žabi do ramena.
Hm, jel istina?
žabi do ramena.

Myš rozsívá proso
na ježkově poli.
Hm, je-li pravda?
na ježkově poli.

Vyrostlo proso
myši po kolena.
Hm, je-li pravda?
myši po kolena.

Myši po kolena,
žábě po ramena.
Hm, je-li pravda?
žábě po ramena.

Stjevan St. Mokranjac:

15. VIII. RUKOVET SRPSKIH NARODNIH PESAMA

Narodne pesmi sa Kosova.

Džanum na sred selo
šarena česma,
tečaše, ago, tečaše.
Džanum, na taj česma
dve do tri mome
sedjaju, ago, sedjaju.
Džanum dajte mene
ta mutna voda,
da pijem,
ago, da prodjem.
Džanum tebe ima
ta bistra voda,
da piješ,
ago, da spiješ.

Što Morava mutno teče,
mutno teče i krvava
žalosti moje.
Banjale su tri devojke,
banjale se tužne jadne,
žalosti moje.

Národní písně s Kosova.

Duše! Prostřed ve vsi
do stírky voda
vytéká, ago, vytéká.
Duše, u té vody
dvě do tři hochů
vysedá, ago, vysedá.
Duše, dovolte mi
abych se napil
té vody,
ago, a odšel.
Duše, bud' ti dána
ta bystrá voda,
bys ji pil,
ago, a vypil.

Proč Morava kalně teče,
kalně teče a krvavá,
žalosti moje.
Koupaly se tři děvojky,
koupaly se smutné, bědné,
žalosti moje.

Razgrana se
grana jorgovana,
of! neka grana jorgovana.
Pod njom sedi Julijana,
of! neka lepa Julijana.
Komu vezeš
svilenu maramu,
of! neka svilenu maramu?

Skoč kolo, da skočimo!
Koj može, da ne može,
mi drugi, da možemo
sve do puta pravovita
sve do reke Oblanove
Skoč kolo, da skočimo!
Koj može, da ne može,
mi drugi da možemo
sve do puta pravovita,
sve do reke Oblanove,
skoč kolo, da skočimo,
skoč! kolo skoč!

Oskar Dev:

16. MEGLICA

(Slovenska narodna.)

Sem mislil s'noč v vas iti,
je b'la meglica v jezери.
Megla v jezери.

Prosila ljub'ca je Boga
da b' šla meglica z jezera.
Megla iz jezera.

Je ljub'ca b'la uslišana,
meglica šla je z jezera.
Megla iz jezera.

Vypučela
větev šeríková,
eh! budiž větev šeríková.
Pod ní sedí Juliana,
eh! budiž krásná Juliana.
Komu šiješ
hedvábný šáteček,
eh! budiž hedvábný šáteček?

Hraj kolo, at' tančíme!
Atd.

Džanum (tur. slovo) = srdce! duše
moje!

MLHA

(Slovinská národní.)

Chtěl jsem dneska jít do vsi,
ale byla mlha nad jezerem.

Milá však prosila Boha,
aby se zdvihla
mlha s jezera.

Milá byla vyslyšána,
a mlha zmizela s jezera.

Anton Anđel:

17. IGRA KOLO . . .

«Vanjkušac» («Jastučak»).

Igra kolo
na dvadeset i dva!
Kolo igra
u tom kolu
lijepa Maca igra.

Ljubi, ne dan gubi,
sada možeš koga hoćeš,
ili mene il' do mene
il' ak hoćeš baš i mene!

Kakva Maca
medna usta ima!
Kolo igra
volio bih
neg, dvadeset i dva.

Ljubi, ne dan gubi,
sada možeš koga hoćeš,
ili mene il' do mene
il' ak hoćeš baš i mene!

Kakve Ive,
crne oči ima!
Kolo igra
da me hoće
pogledati š njima.

Ljubi, ne dan gubi,
sada možeš koga hoćeš,
ili mene il' do mene
il' ak hoćeš baš i mene!

KOLO

(Polštářček.)

Hrají kolo,
a v tom kole
krásná Máca tančí.

Milý, netrat' času,
nyní můžeš, co chceš míti,
bud'to mě neb aspoň ke mně
aneb, chceš-li, právě i mě.

Jaká ústa
medná Máca ta má!
Atd.

Jaké oči černé
Ive ten má!
Atd.

Matej Hubad:

18. **GOR ČEZ JEZERO ... TAM NAD JEZEREM**

(Slovenska narodna.)

Gor čez jezero,
gor čez gmajnico,
kjer je dragi dom
z mojo zibalko,
kjer so me zibali
mamica moja
in prepevali:
haji, hajo!
K'sem še majhen bil,
sem bil dro vesel,
sem več barti
ktero pesem pel;
zdaj vse minulo je,
nič več pel ne bom,
zdaj ni več
moj ljubi, dragi dom.

(Slovinská národní.)

Nade jezerem,
nade pastvisky,
tam je drahý dům
s mojí kolébkou,
kde mě kolíbala
moje mamička
a mi zpívala:
haji, hajo!
Když jsem malý byl,
vesel býval jsem
a jsem víckrát
mnohou píseň pěl;
teď už minulo vše,
pěť už nebudu,
víc není
můj milý, drahý dům.

Matej Hubad:

19. **PRIŠLA JE MIŠKA**

(Slovenska narodna.)

Přišla je miška 'z mišnice,
vzela je pšenico 'z pšeničnice.
Miš pšenico, pod goro,
pod to goro zeleno.
Prišla je mačka 'z mačnice,
vzela je miško 'z mišnice.
Mačka miško, miš pšenico,
pod goro, pod to goro zeleno.
Prišel je zajc iz zajčnice,
vzel je mačko 'z mačnice.
Zajec mačko, mačka miško,
miš pšenico, pod goro,
pod to goro zeleno.

MYŠKA

(Slovinská národní.)

Přišla myška z myšnice,
vzala pšenici z pšeničnice.
Myš pšenici pod horou,
pod tou horou zelenou.
Prišla kočka z kočnice,
vzala myšku z myšnice.
Kočka myšku, myš pšenici
pod horou, pod tou horou zelenou.
Prišel zajíc ze zaječnice,
vzal kočku z kočnice.
Zajíc kočku, kočka myšku,
myš pšenici pod horou,
pod tou horou zelenou.

Přišla je l'sica 'z lisičnice,
vzela je zajca iz zajčnice.
L'sica zajca, zajec mačko,
itd.

Přišel je jelen 'z jelenčnice,
vzel je lisico 'z lisičnice.
Jelen l'sico, l'sica zajca
itd.

Přišel je volk iz volčnice,
vzel je jelena 'z jelenčnice.
Volk jelena, jelen l'sico,
itd.

Přišel je medved 'z medvednice,
vzel je volka 'z volčnice.
Medved volka, volk jelena,
itd.

Přišel je lov'c iz bajtice,
ustrelil je medveda 'z medvednice.
Lov'c medveda, medved volka,
itd.

Přišla je smrt iz mrtvašnice,
vzela je lovca iz bajtice.
Smrt je lovca, lov'c medveda,
itd.

Přišla liška z lišnice,
vzala zajíce ze zaječnice.
Liška zajíce, zajíc kočku
atd.

Přišel jelen z jelenčnice,
vzal lišku z lišnice.
Jelen lišku, liška zajíce
atd.

Přišel vlk z vlčnice,
vzal jelena z jelenčnice.
Vlk jelena, jelen lišku
atd.

Přišel medvěd z medvědnice,
vzal si vlka z vlčnice.
Medvěd vlka, vlk jelena
atd.

Přišel lovec z chýšice,
zastrělil medvěda z medvědnice.
Lovec medvěda, medvěd vlka
atd.

Přišla smrt z umrlčnice,
vzala lovce z chýšice.
Smrt lovce, lovec medvěda
atd.

Matej Hubad:

20. ŠKRJANČEK POJE, ŽVRGOLI

(Slovenska narodna.)

Škrjanček poje, žvrgoli,
se bel'ga dneva veseli,
škrjanček poje beli dan,
pozdravlja hrib in plan.

SKŘÍVÁNEK

(Slovinská národní.)

Skřivánek zpívá, štěbetá,
z dne bílého se veseli.
Skřivánek zpívá bílý den
a zdraví vrch i pláň.

Škrjanček poje, žvrgoli,
se bel'ga dneva veseli,
pozdravlja z drobno pesemco
tud' mojo ljubico!

Kjerkol' se midva srečava,
prav milo se pogledava.
Vse solzne naj'ne so oči,
vse to ljubezen stri.

Kjerkol' sem hodil, kjer sem bil,
pa take nisem še dobil,
da b' b'la t'ko bel'ga ličica,
pa srca vsmiljen'ga.

Skřivánek zpívá, štěbetá,
z dne bílého se veselí
a zdraví drobnou písničkou
těž moji nejdražší.

Když my se oba potkáme,
se mile na se díváme,
jsou oči naše slzavé,
to všechno z lásky jen.

Ať kde jsem chodil, kde jsem byl,
tož takové jsem nedostal,
by měla tvář tak běloučkou
a srdce milé tak.

Rogašská Slatina, největší a nejmodernější lázeňské místo v Království SHS. Leží uprostřed mohutných lesů s průměrnou roční teplotou 14-5 stupňů C. — Lázně jsou známy svými léčivými zřídly, která se upotřebují proti žaludečním a střevním nemocem, ale proti nemocem srdce, ledvin a jater. Voda Rogošské Slatiny se rozesílá v množství přes 2½ milionů láhví po celé Evropě. Rogošská Slatina má též nejrozmanitější koupele a každý možný komfort. Hlavní sezona trvá od 15. června do 31. srpna, jinak od 1. května do 30. září.

